

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeziških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne ne deluje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 117.

V Ljubljani, v ponedeljek, 25. maja 1903.

Letnik XXXI.

Ljubljana za Hrvate.

Poziv krščansko-socialnega delavstva, naj se združijo v Ljubljani vse slovenske stranke, da povzdignejo svoj glas v prilog Hrvatski, je imel včeraj najlepši vpeh.

Slovenska Ljubljana je složna manifestirala za Hrvatsko, potihnilo je strankarstvo in mož ob možu smo stali združeni v ideji, ki nam kaže lepšo bodočnost. Da bi le umevali to idejo in uredili svoje postopanje tako, da bi ta ideja ne kazala se le v klicih »Zivela Hrvatska«, ampak da bi se ta ideja v okviru habsburske dinastije dejansko izvrševala!

Središče Slovenije, bela Ljubljana, je včeraj manifestirala za hrvatsko misel in ta misel naj prepodi narodno mlačnost in ljubezen za delo v dosego ljudskih pravic okrepi mej nami!

Že ob tri četrt na 10 uro je bila velika dvorana »Mestnega Doma« natlačena polna. Nad 3000 mož je stalo v dvorani, na galeriji pa so bile slovenske dame; pred »Mestnim Domom« je bilo tako polno, da se lahko računa, da je tudi tu stalo blizu 3000 oseb, tako, da je vseh udeležnikov bilo gotovo nad 6000. Z »Mestnega Doma« je plapolala črna zastava v znak sožalja z brati Hrvati. Shoda se je udeležil župan Hribar z mnogimi obč. svetniki, katoliškonarodno državnozbornsko delegacijo so zastopali gg. poslanci Povše, dr. Zitnik, Pfeifer in Pogačnik, od narodnonaprednih poslancev smo opazili poslanca dr. Tavčarja in Pirca. Tudi mnogo občinskih odborov iz okolice je bilo navzočih. Razni hrvatski časopisi so poslali svoje poročevalce, tako »Obzor«, »Hrvatsko Pravo«, »Jedinstvo«, »Hrvatska Kruna« (g. Damjana Katličiča), tudi dunajski časopisi so imeli na shodu svoje poročevalce. Tudi mnogo drugih milih gostov iz Hrvatske, Istre in Dalmacije smo opazili na shodu. V dvorani ste viseli dve veliki hrvatski zastavi z grbi Hrvatske. Vlada je skrbela za shod s tem, da je bilo konsignirano vojaštvo, tudi vsa mestna policija je bila na nogah, a razun par slučajev proti večeru, povzročenih od nekaterih mladih ljudij, ni bilo povoda posredovati.

Otvoritev shoda.

Shod je otvoril g. J. Ž. Gostinčar, ki je govoril približno tako-le:

V ime pripravljavnega odbora vas najtopleje pozdravljam. Ogromna udeležba je dokaz, da umevate pomen shoda in da vas prevzema zavest, da smo Hrvatje in Slovenci rodni bratje. (Gromovito pritrdjevanje.)

Sestali smo se, da protestujemo proti krivicam, ki se gode Hrvatom od mažaron-ske vlade. Nastane le vprašanje, ali smo opravičeni protestovati proti dogodkom na Hrvatskem? (Več klicev: Smo! Smo!) Jaz menim, da smo popolno opravičeni v to, in sicer iz sledečih razlogov:

Prvič, smo Hrvatje in Slovenci istega slovanskega pokolenja, vsled tega nas veže medsebojna bratska vez. Drugič smo opravičeni in dolžni protestirati s socialnega stališča. Hrvatski narod je gospodarsko tlačjen in teptan. Vlada zabranjuje vsako združevanje v svrhu zboljšanja socialnih razmer na Hrvatskem. Ta socialna beda se tiče tudi nas in vsled tega smo opravičeni protestirati proti nasilstvu v tem obziru.

Tretjič smo opravičeni ugovarjati proti zatiranju Hrvatov z državnega stališča. Leta 1848 so Hrvatje pod vodstvom slavnega Jelačića (Vsi zborovalci se odkrijejo in burno kličejo: Slava Jelačiću!) rešili našo državo propada, zato moramo mi kot avstrijski dr-

žavlani protestirati proti zistemu na Hrvatskem. Zalostno je, da se strelja ljudi, ki branijo zakon. (Hrupni klici: »Pereat Hedervary!«) Ko bi danes živel sl. hrvatski pesnik Peter Preradović, ki je bil general avstrijske vojske, bi pač s podvojeno žalostjo zapel: Slavjani, Slavjani, Vi naroda sluga, Vi čuvari carstva i drugovi tuge. Tudi vi kmetovi, tudi vi vojaci, Kde so vaša prava? Kde vaši barjaci?

Nato predlaga g. dr. J. Ferri-ja, hrvatskega državnega poslanca za Dalmacijo predsednikom shoda. Viharno soglasno pritrjevanje.

Dr. Ferri prevzame predsedstvo.

Dr. Ferri: Prvi puta je to u mojem životu, što stupam pred toliki broj Slovenaca. Pohrlio sam veselo u Ljubljano, jer sam dobro znao, da dolazim medju svoje ljude, medju svoj narod.

Gospodo! zašto smo se sastali, najbolje pokazuje ovo izvješena crna zastava. Sastali smo se, da damo izraza nad hrvatskim događajima, da se sjetimo na hrvatske žrtve, a ujedno da upozorimo više krugove, neka se već jednom učini kraj nasilju i bezakonju u Hrvatskoj.

Neću da duljim: prijavilo se je drugih govornika, koji će u jasnim crtama prikazati stanje u Hrvatskoj, a ja samo velim: narod, koji ima tako sjajnu historiju iza sebe, neće i ne može postati žrtvom megalomanije, takovoga naroda ne može nestati sa lica zemlje.

Vi ste se, braćo Slovenci, sastali, da protestirate protiv onoga, što se u Hrvatskoj zbiva, da se naime bezzakonje i nasilje brani s oružanom silom. Svi mi ustajemo na obranu zakonu, ali na obranu njega ne ustaje onaj, koji sjedi na banskoj stolici (Pfui! Abzug Hedervary!), na obranu zakona ne ustaje niti njegova verna klika. (Pfui! Abzug madjaronil!) To je klika, koja nastoji, da Hrvatsku i Slavoniju dovede do prosjačkog štapa....

Takova je evo gospodojuća stranka u Hrvatskoj, ali Hrvat ipak nalazi utjehe, nalazi zaloga za bolju budućnost: nas Hrvate bodrit će u ovoj borbi vaše simpatije, braćo Slovenci, odziv sa vaše strane. Svi ćemo se prije pretvoriti u prah, no nam izgine mila domovina! (Dolgotrajni plosk.)

Braćo Slovenci! ja vam još jednom najlepše zahvaljujem na mnogobrojnom odzivu za hrvatsku stvar, a zahvaljujem vam posebno na časti i povjerenju, koje ste izkazali meni. (Već minut trajajuće ovacije dr. Ferriju.)

Podpredsedstvo shoda.

Dr. Ferri predlaga, da se izvolijo shodu za podpredsednike: za katol. narodno stranko svetnik trg. zbornice g. Ivan Kregar, za narodno napredno stranko g. dr. Milan Hribar, za kršč. soc. delavstvo g. Jož. Gostinčar, za soc. demokracijo g. Kocmur. Predsedstvo je bilo soglasno izvoljeno.

Govornik katol. narodne stranke.

Viharno pozdravljen nastopi drž. poslanec dr. Zitnik, ki je govoril:

Dragi rojaki! Ze ob raznih veselih dogodkih so se zbirali Slovenci in Hrvatje v beli Ljubljani ali v kraljevem Zagrebu. Povod današnjemu shodu pa so žalostni dogodki na Hrvatskem, žalost in tuga, ki odmeva preko Kulpe in Velebita po vsem slovanskem jugu, po vsi Avstriji, da povsod, koder obsojajo krivice strahovlade ter imajo sočutja do zatiranega trpina.

In če dogodki na Hrvatskem vzbujajo pozornost skoraj vse Evrope, ali naj bi mi Slovenci kot najbližji bratje po krvi in jeziku molčali, ko je kruta usoda zadela našega brata, s katerim smo stoletja delili žalost in veselje, s katerim smo ramo ob ramo odbijali divje mongolske, hunske in turške druhalje? (Burno odobravanje.)

Ne, kri ni voda, in kri nam sili v glavo in pest, ko vidimo krivico trpeti oni narod, ki je žrtvoval življenje in imetje za habsbursko državo, ki je z mečem v rokah stal na braniku za krščanstvo in zapadno omiko, ki ga je zgodovina proslavljala kot »ante-

murale christianitatis« — živo stražo krščanstva. (Burno odobravanje.)

Zato se mi raduje srce, ko vidim tukaj zbrano nešteto množico slovenske inteligence, naših vrlih kmetov in zavednih delavcev slovenskih, da skupno izrazimo svojo ljubezen in sožalje do naroda hrvatskega, ki ga tepta železna peta. (Gromovito odobravanje.)

Ali to zasluži narod hrvatski? (Burni klici: Ne!) Narod, ki je opetovano rešil Avstrijo razpada, ki je na stoterih bojiščih v potokih prehlaval kri »za kralja i domovino«? Hrvat in Slovenec sta skupno odvrčala turške čete preko Kulpe in Save in l. 1848 je hrvatski ban grof Jelačić rešil prestol s hrvatskimi polki proti izdajstvu madjarskega naroda, kateremu je sedaj izročen na milost in nemilost. Hrvatski polki so l. 1859 in l. 1866 stali v prvih vrstah na italijanskih bojiščih proti sovražniku za vladarja in dom. To so oni hrabri polki, o katerih je rekel že Napoleon I.: »Date mi hrvatske polke, in premagam vso Evropo!« (Živahno odobravanje.)

In kaj je sedaj storil narod hrvatski, katera je njegova krivica, da ga zapirajo in streljajo? Krivica je ta, da brani zakon, ki ga je potrdil sam presvetli cesar in kralj. (Burni klici: Proč z banom!) Leta 1868 je ogrski minister Deák rekel Hrvatom: »Tu imate belo polo in zapišite svoje zahteve!« Zgodilo se je, a Madjari so to pogodbo prelomili, ker Hrvatom vsiljujejo proti zakonu svoj jezik, madjarske napise in zastave. Madjari sovražijo Hrvate, a se jih tudi boje. Zato bi jih radi tudi gospodarsko uničili, da bi potem svojo zastavo razobesili nad celo Hrvatsko preko Save do Adrije. (Burni klici: Nikdar to ne sme biti.) Vzeti jim hočejo narodne svetinje, a konečno še krub, da se izselijo v Ameriko in Avstralijo iz domovine, ki so jo napojili s solzami in krvjo. Ako pa mora junaški narod izbirati med žalostno smrtjo za lakoto in častno smrtjo na bojišču, izbere si raje zadnjo, ker tako ga uči zgodovina slavnih pradedov. (Živahno odobravanje.) V narodu hrvatskem živi še duh junaških banov Bakačev, Zrinovičev in Jelačićev. (Burno pritrdjevanje.)

Z vso pravico torej protestujemo, da silijo hrvatski narod, da izpije zadnjo kapljo grenkega pelina iz polne čaše. Ako je res narod madjarski viteški narod, on sam mora zaklicati merodajnim faktorjem: Stojte! Dovolj je nevolje, tuge in razdvoja! (Živahno pritrdjevanje.)

Ugovarjati moramo v imenu skupne ces. armade z ozirom na § 70 vojaškega službenika, da morajo tudi naši polki braniti Gesslerjev klobuk, ki visi na novi postaji v Zagrebu v obliki protizakonitega madjarskega napisa: »Magyar kirali Allam vasutak«.

Da, zakrili bi si obraze, ko bi vstali iz grobov, hrvatski generali Zrinoviči, Kegleviči, Jurišići, Draškovići, Barislavići, Horvati, Jelačići, Maročevići, Šokčevići, Rodići, Jovanovići, Filipovići in drugi, ko bi videli, da njih narod stražijo avstrijski polki. Zatisnili bi si ušesa in oči nešteti hrvatski junaki, ki so od Stralsunda do Sicilije proslavljali habsbursko armado, da bi ne videli nehvaležnosti, da bi ne slišali joka in vzdihla rodoljubnih hrvatskih mater in nedolžnih otrok. (Gromovito odobravanje.)

S silo hočejo zadušiti vzdihne užaljenih duš, boleznih src. Toda potlačili bodo le plamena, a zadušili ne bodo v srcu naroda ljubezni do domovine in samozvesti pošteni, vladarju vedno neomejeno zvestih Hrvatov, in če jim pride na pomoč vsa armada trodržavne zveze. (Burno odobravanje.) Duša naroda živi, dokler narod živi. In ta duša je užaljena in ogorčena, ker narod, ki je vedno storil svojo dolžnost, in več ko dolžnost, noče več biti črn zamorec. (Glasno odobravanje.)

Kupa je polna, in skrajni čas je, da naroda ne tirajo v obup in brezozirne samozamrabe. Protestujemo vsi kot en mož v imenu zakona in svobode proti sistemu, ki ustvarja novo Makedonijo na pragu pred Balkanom, kjer je ravno sedaj krščanska, slovanska raja zopet zgrabila za orožje proti

turški strahovladi. Doma zahtevamo reforme, red in mir v domači hiši, preden gremo gasit požar na Balkanu. (Burno odobravanje.) Nam ni vse eno, ali je mir onkraj Kulpe ali ne. Tudi nam žalosti poka srce, ako zapirajo in ubijajo narod, ki zahteva le svoje pravice, ki sta mu jih dala Bog in vladar. Velika je modrost in brezmejna dobrotljivost presvetlega cesarja in kralja. Tu upamo pomoči proti nasilstvu in brutalnosti. Zato kličemo vsi svojim bratom: Pomagaj jim Bog in sreča junačka! Još Hrvatska nije propala! (Dolgotrajno, viharo odobravanje. Zborovalci vihte klobuke in gromovito pozdravljajo govornika.)

Govor zastopnika narodno napredne stranke.

Na to je govoril v imenu narodno napredne stranke g. dr. Karl Triller približno tako-le: Slovenci! Več kot 1000 let je minulo, odkar so divje azijske borbe preplavile mlado Evropo stoječo ob zibelci nove kulture. Bili so sicer odbiti ti hunski divjaki, a docela se jih nikdar ni iznebila Evropa. Tam ob rodovitnih nižavah mogočnega Dunava zasejali so gnezdo in iz tega gnezda izvalilo se je pleme, ki je danes prava pokora, prava šiba božja starodavni Avstriji. Sicer ni več v surove in krvave živalske kože odet nepoklicani gospodar ogrskih dežela; v svetlih skornjih in bogatih kožuhih se šopiri danes, toda nič ne da — iz vsake špranje mu sili v zrak praded Hun! Dobro vedo ti potomci Atilovi, da so usiljeni v svoji domovini, da nimajo ni enega sorodnika in prijatelja v veliki družini kulturnih narodov evropskih in za dejstvo maščujejo se z neizmerno ošabnostjo, z uprav prislovično nadutostjo. Sto in stoletja sejejo na ta način nemir in sovražstvo med poblehne sosesde, bratske oči pa so odkrili vsikdar le zakletim sovragom vsake kulture, svojim edinim sorodnikom — Turkom. Njim so se prodajali in predali vedno, ko je bila sila največja, in še pred manj kot 30 leti je cvet madjarske inteligence pokoreč se večnim zakonom atavizma poklonil na neizbrisno sramoto Evropi časten meč turškemu krvniku balkanskih narodov.

Oni mogočni Avstriji, ki jih je vzela v svoje zaščite, pa so izkazali svojo hunsko hvaležnost s tem, da so se vezali vsigdar z njenimi najhujšimi sovražniki. Tako je bilo v srednjem veku, tako leta 1848 in tako je še dandanes, ko trgajo s svojih streh črno žolto zastavo ter s sramotilnim živžganjem spremljajo veličastno himno one vladarske hiše, katero imajo zahvaliti za vse! njej in narodom sosedom, ki so jim posojali Matije Corvine, Zrinske, Košute i. dr., lastno pleme jim pač ne rodi takih velikánov. In v zahvalo pobijajo sedaj te narode, kradejo jim od materinskih prst otroke, da oživljajo z njimi svojo bolno, s cigansko in židovsko pomešano kri. To je kratka a točna slika megalomanskega madjarskega naroda. In na ta narod je priklenila kruta usoda junaški, a mehki in dobrosrčni narod hrvaški, ki je stoletja pred stražo evropski in krščanski kulturi, ki si je s potoki krvi priboril prečastni naslov — antemurale christianitatis —. Leta 1848 občeudovali pa so tudi uporni Madjari trdo pest hrvaškega junaka in od takas so prisegli maščevanje potomcem bana Jelačića. — S sirenskimi glasovi hunske lokavosti zvabili so leta 1868 hrvatski narod k sebi, a pri prvi priliki prelomili so dano besedo, strgali so pisane in zapečatene obljube in sedaj hočejo biti oholi gospodarji v zemlji, do katere niti pravice osvoboditelja nimajo. Z importacijo svoje historične korupcije spravili so ubogo deželo na rob gospodarskega propada in sedaj so smatrali jabolko zrelim. Toda varali so se! Se se pretaka po žilah naroda hrvaškega stara junaška kri, v dvanajsti uri se je uprl zoper v nebo kričečo krivico in danes bile ta narod srditi boj za svojo samostalnost, za svobodo, za pravice, za jamčene v zakonih. To priznava celi svet, a vzlic temu moramo zreti neverjeten prizor, da avstrijski bataljoni ščitijo v vsikdar zvesti deželi hrvaški madjarsko požrešnost in nasilstvo, da avstrijsko orožje preliva nedolžno

hrvatsko kri. Taka je danes logika in morala v politiki. Ze enkrat je Avstrija svojemu razposajenemu madjarskemu ljubljencu na ljubav črtala iz svojega slovarja besedo hvaležnost in tako tudi danes pozablja na leto 1848. Kakor ta čas, tako tudi danes puntarji niso tuje zemlje lačni potomci Hunov, temveč — lojalni Hrvatje, boreči se za svojo s kraljevsko besedo zajamčeno pravico.

Toda naša slavna vlada se izgovarja, da je Ogrska samostojna in da se nam ni smeti vmešavati v njene zadeve. Mi pa ne uvidevamo te logike: kajti prvič bi potem tudi ne smeli služiti avstrijski bajoneti madjarskemu satrapu v nesrečni Hrvatski, in drugič zahteval bi ugled države, da se združijo v znamenju humanitete v tesno falango vsi narodi avstrijski zoper hunske nasilstvo. Saj krvavé pod nožem madjarskim tudi nemška in romanska plemena, a njih tostranski sodniki save morajo ponižno molčati, ker tudi oni nimajo čiste vesti. Sicer bi jim utegnili Madjari očitati njihovo tostransko krivično hegemonijo.

V tako zagato dovaja pač ona visoka politika, ki je hotela izdati onostranske Slovence Madjarom, tostranske pa Nemcem in Italijanom, pri tem pa nič ne pomisli, kdo bo branil Avstrijo tedaj, ko bo napadena od vseh treh strani. In tudi tega ne, da so bajoneti sicer mogoča stvar, toda avstrijskega patriotizma niso še vcepili nikomur, pač pa izrgali že marsikomu; pa še to slabo lastnost imajo, da sedeti na njih ne more nihče — niti hrvatski ban! (Dolgotrajno ploskanje.)

Tak je torej danes obupni položaj Hrvatske. In zoper to nasilstvo dviga danes svoj glas slovenska metropola v imenu celokupnega naroda. In ta narod s svojo kompetenco ni v zadregi liki dunajski politiki. Veleva mu jo skupna zgodovina, skupno trpljenje, srce hrvatsko in hrepenenje po skupni boljši bodočnosti. Ona kri govori danes. k i n i v o d a! (Vse kliče: Tako je! Slava Hrvatski!) Veno edino složno kolo združeno je danes vse, kar se ponaša z imenom slovenskim. To je v današnjih časih in razmerah najsigurnejši dokaz, da je resnična in globoka naša ljubezen do naroda hrvatskega, da trpimo z njim, kakor trpi le brat z bratom. In v imenu te hrvatske ljubezni naklada narod slovenski danes vso odgovornost za vsako kapljo prelite hrvatske krvi tudi na vse one, ki nimajo poguma, da bi zagrmeli ošabnosti pijanih mažaronov; v imenu te kulture in humanitete, v imenu avstrijskega patriotizma pa protestuje zoper dejstvo, da danes hunska nadutost pretvarja cvetočo Hrvatsko v avstrijsko — Make-donijo.

In v to ime osredotočijo naj se danes in vsikdar naša čutila v mogočen klic, odmevajoč v tolažilo in bodrilo tja preko Sotle in Kulpe v besede hrvatskega pesnika:

»Nek se slože grla bratska
Živila Hrvatska!«

Tudi po tem govoru ni bilo navdušenja ne konca ne kraja.

Govor zastopnika kršč. socialnega delavstva.

Imenom kršč. soc. delavstva je govoril g. Ivan Stefe:

Kdor pozna naše razmere, čutil se bo pač, da so se vse slovenske stranke združile ob današnjem pokretu, a slaba bi bila naša narodna in človečanska zavest, ako bi ostali ob znanih razmerah na Hrvatskem in v tem vzduhu, ki že diši po nedolžni krvi, mirni. Kdor bi se pa čutil, da se Slovenci, posebno slovenski delavci, ki s svojih domov razobešajo že črne zastave, tako živahno oglašajo v prilog Hrvatom, ta pač ne ve, da nihče bolje nego slovensko ljudstvo, ne razume boja bratov Hrvatom, ker tudi Slovenci imajo birokrate Khuen Hedervaryjevega kalibra in naše ljudstvo tudi čuti, kako hud je boj s tako birokracijo za najmanjšo mrvice pravice. (Hrupno pritrdjevanje. Klici: Abzug Hein! Na Hrvatskem se vidi, kam privede zistem, ki ljudstvu pravice ne da!)

Kake razmere vladajo na Hrvatskem, to je uprav nečuvstvo: delavstvo nima zborovalne in združevalne pravice, delavstvo je brez vseh pravic, delavsko časopisje se še v drugi izdaji zaplenja — in če se ljudstvo gane ob takih nečuvstvih razmerah, tedaj se pa z avstrijskimi bajoneti Mažarom naljubno hoče udušiti ljudska volja. Odprava teh razmer je skupna delavska zadeva, ker v ječe mečejo soc. dem. delavske voditelje in kršč. soc. delavske voditelje. Kako gonijo so provzročili mažaronski polic. voluni tudi pri nas za vodjo hrv. kršč. soc. delavstva Hinkom Sirovatko, katerega je pustila naša vlada preganjati po mažaronskih špiceljnih, ne da bi mu mogli mažaroni dokazati kako krivdo. (Burne ovacije za Hinko Sirovatko.) Mi vsi dobro vemo, če bi Hinka Sirovatko oni špiceljni dobili, da bi ga vlekli na Hrvatsko in bi ga ondri vrgli v ječo, kakor urednika Pasarića, ne da bi vprašali zakaj. Končno bomo prišli do tega, da bo že v prihodnjem vsakdo, kdor noče biti

prijatelj bana Hedervarya. Tukaj se gre tudi za osebno svobodo vsakega Avstrijca, ki so pač vsi taki, celo Nemci, da jim ne gre v glavo, kako more človek, ki je ožigosan kot prosta varalica, biti ban hrvatski!

Če pa danes dvigamo svoj glas, vodi nas pri tem tudi narodno čuvstvo in če človek gleda združene naše vrste, tedaj bi se skoro povsod do klica: Slovenci, če ne moremo biti složni pod slovensko zastavo, pa bodimo združeni pod hrvatsko trobojnico (gromovito odobravanje) in tako složni, pa tako pogumni v boju ter tako pripravljeni na žrtve, kakor so sedaj bratje Hrvatje! Pogled na Balkan nam kaže, da mora tudi naš narod biti pripravljen na velike dogodke. Pri tem, ko se preliva kri naših bratov, Slovenci spati ne smemo, in če je danes na tem shodu tako številno žuljavih rok, tedaj je to vesel dokaz, da ljudstvo že umeva položaj in da pa bo to umevanje še bolj prodrlo mej narod, to pa bodi skrb nas vseh. Narodno bomo prej umrli, ako bomo čakali, da nam birokracija sama da pravice. In če danes v vladni palači na Bleiweisovi cesti kdo mrko gleda in če je morda kljub najlepšemu vremenu nahoden, je tudi vesel pojav. Zato pa mi tem krepkejšo kličemo: Mi hočemo pravice, pa ne odnehamo. Živila Hrvatska! (Burno klicanje: Živila Hrvatska!)

Socialno demokratiški govornik.

Imenom socialnih demokratov, ki so prvotno izjavili, da se shoda ne udeležijo, a je končno mej njimi zmagala vendar pametnejša stran, je govoril g. Tokan. Klical je, naj se v palači bana Khuen-Hedervarya pošlje otroke njegovih žrtv ter naj ban za te otroke skrbi. Tudi socialna demokracija dogodkov na Hrvatskem ne bo mirno gledala. (Kršč. soc. ploskajo.) Sedaj hrvatski narod dobiva plačo, da je branil državo proti Mažaronom!

Imenom ljubljanskih Hrvatov

je govoril iskreno pozdravljen gosp. Pavel Magdič, ki je povdarjal, da se celo rekomandirana pisma sedaj na hrvatskih poštah odpirajo, ter je zahvaljeval se slovenskemu častnikarstvu, da krepko podpira hrvatsko stran. Živeli Slovenci! (Gromovito klicanje Živeli Hrvatje!)

Državni poslanec Ferri se zahvali za ovacije Hrvatom in pravi, da je v Dalmaciji in povsod položaj tak, da si bodo svetovalci Njega Veličanstva pač dobro morali premisliti predno bodo svetovali cesarju, da ne sprejme deputacije hrvatskih poslancev. (Navdušeno pritrdjevanje.)

Resolucija.

Deželni poslanec g. Pirce stavi nato naslednjo resolucijo.

»Z ozirom na to, da je politično in gospodarsko nazadovanje v kraljevinah Hrvatski in Slavoniji, do katerega je dovedel vladni sistem bana Khuen-Hedervarya po kršenju najjasnejših ustanovitev hrvatsko-ogrske nagodbe, po nezakonitem omejevanju ustavnih državljanskih pravic, zlasti osebne svobode, svobode tiska in združevanja, po slabi upravi, po zatiranju narodnega gospodarstva in finančnem izkoriščanju Hrvatske na korist Ogrske, po protizakonitem razobešanju madjarske zastave in usiljevanju madjarskega jezika na hrvatski zemlji — ustvarilo razmere, ki so v protislovju z vsakim pravnim čustvom in ki očitno pokažejo namen, da se na korist madjarskega imperializma uniči narodno in državno pravo Hrvatske, kar bi bilo na očitno škodo Slovencev in Hrvatov tudi v tej državni polovici in Slovanov sploh — izjavljajo Slovenci iz Ljubljane zbrani na shodu dne 24. maja 1903. v Mestnem domu svojo solidarnost s pravičnimi težnjami hrvatskega naroda v Banovini, prosvedujejo proti temu, da skupna vlada podpira vlado na Hrvatskem in da daje banu grofu Khuen Hedervaryju na razpolago skupno vojsko ter jo celo pomnožuje z regimenti iz naše državne polovice, in prosvedujejo proti špijonaži Hedervaryjevih detektivov v Avstriji in zahtevajo, da se vse Khuenove biriče izžene čez mejo ter pozivajo vse slovenske narode, da v prilog Hrvatski odločno povzdignejo svoj glas.«

Bratski odzivi.

Dr. Ferri pravi: Predno dam resolucijo na glasovanje, prosim naj se prebera doše brzojavke. Nato g. Stefe prebere brzojavke.

Cerknica. Dušeno pozdravljamo današnji shod. Živila Hrvatska! Abzug Hedervary! — Cerkničanje, Rakovci, Meniševci.

Nabrežina. Dušman nam kruti slobodu kratki u verige kuje budi mu znati! Vjekova tužna pasti četmina, sunce slobode činut četvima. Time pridružujem se u duši Vama kličem od srca: Živila! — Paklić.

Postojina. Uverjeni, da zmaga pravična stvar naših bratov Hrvatov, obsojamo najostreje nasilno postopanje sovražnika in se pridružimo protestu. — Zavedni Postojinci.

Kamnik. Zastava že razvita je, morila cev nabita je, nabrušen britki meč — hura! Slava Hrvatom! — Zorasi.

Trst. Pozdravljamo zborovalce glavnega mesta velike Slovenije, bele Ljubljane. Prednjačite nam v borbi proti tlačiteljem naše svobode. — Tipografi »Edinosti«.

Sodražica. Ogorđeni pridružujemo se protestu proti nepostavnostim in krivicam, ki se gode našim bratom Hrvatom v banovini. — Vrbič, Segar, Vese, Strle, Pakiž, Mandelje, Mikulič, Drobnič, Strbenk, Lušin, Bartol.

Mokronog. Pridružujemo se soglasno: Živila Hrvatska, živeli bratski narod v vztrajnem boju za sveto narodno pravico! — McKronoski tržani.

Sodražica. Slava zavednim Hrvatom! Pereat barbariskim Madjarom. — Stare, Lovrenčič, Pogorelec, Campa, Oberstar, Fran Pirc, Rudolf Fajdiga, Pakiž, Spehek.

Sodražica. Bog živi Hrvate in naj jim da konečno zmago nad barbariskim terorizmom madjarskega trinoga. — Pirc Ivan, Sešek, Ivanc, Bernot, Hudolin, Rus, Samsa.

Voloska. Zahvalnim srcem obračamo danes suzne oči u bielu Ljubljano, gdje Slovenci bratskim saučesdem diele nesreču Hrvata. Dušman mora pasti! — Voloski Hrvati.

Trst. Iz dna duš pridružujući se Vaši manifestaciji kličemo: Neporušna bodi bratska vez med narodom slovenskim, hrvatskim, srbskim v tešilo v časih žalosti in v podkrepitve vere v srečno skupno bodočnost. Zora puca, bit čes dana. — Tržaški Slovni.

Litija. z veli zborovalci! Živila Hrvatska! — Litijani.

Trst. Ura odločitve je tu, bratje na noge! Živila Hrvatska! — Benedikt Godina za Skedenjce.

Trst. Zora puca, bit čes dana, strela vdari Hedervarya bana! Zužek.

Postojina. Postojinski sokoli pozdravljajo vaš shod, kličejo vam: živila Hrvatska i njezina prava, čuvala se izroda Hedervarya bana.

Postojina. Slovenski akademiki postojinski strinjajo se v duhu z vami.

Idrija. Pozdravljeni vdeležniki, živeli Hrvatje, živila svoboda! — Sokoli.

Radovljica. Pripravljamo drugi Vilagos navdušeni za slovenske brate! Pereat tiranstvu! — Fürsarger.

Kranj. Zadržani udeležiti se shoda, želimo uspeha. Živila Hrvatje! — Kranjski narodnjaki.

Dunaj. Hrvatski slovenski zastupnici Dalmacije, Istre i Trsta skupljeni na vičanju glede dogodjaja u Hrvatskoj zahvaljuje braći Slovincima na toplom zanimanju, kojim se u ovim teškim časovima potvrđuje uzajamnost probitaka celoga hrvatskoga i slovenskoga naroda te srdačno pozdravljaju skupštinu. — Predsjednik sastanka Cingrija.

Gradeč. Zahvaljujuć se braći slovincima na saučesću u narodnoj nesreči mole daljnju solidarnost u ovostranoj akciji proti postupanju centralne vlade prema za stupstvu. — Gradački Hrvati.

Vrhnika. V duhu smo z Vami! V dno duše se zgražamo nad nečuvstvom početjem tistih, ki na tak način prelivajo kri za Avstrijo in cesarja take zaslužnega junaškega naroda hrvatskega! Pravica, kje si? Još Hrvatska ni propala! Živeli narodni mučenci bratje Hrvatje! — Kat. politično društvo Vrhnika.

Dunaj. V duhu se pridružujemo vašemu protestu proti madjarski nasilnosti. Zora puca, bit čes dana! Živila sloga med Slovenci in Hrvat. — Slovenski katoliški visokošolci.

Thal. Hrvatski begunci kličemo pomagajte ubogi Hrvatke!

Inomost. Zahvalni slovenskom narodu za simpatije izražene Hrvatima pozdravljaju zakupljeni akademici v Inomostu: Slovenci. Poljaci, Malorusi, Cesi i Hrvati.

Vsaki brzojavki je sledilo gromovito klicanje, ki je dobilo odziv na trgu in tako so krepki vskliki v brzojovkah odmevali iz tisoč in tisoč bratskih grl.

Resolucija je bila nato soglasno sprejeta, in zopet in zopet je pela vsa množica v dvorani in na prostornem trgu hrvatske narodne pesmi.

Zaključek shoda.

Zaključil je shod državni poslanec dr. Ferris klicem: Živel kralj hrvatski Fran Jožef I! Živila Hrvatska! In zopet je iz tisoč in tisoč grl odmeval isti vsklik.

»Bratje skup!« zaklical je dr. Ferri. kajti če smo skupaj, ne bomo nas nihče premagal! Opozorjam, da iz Hrvatske in Dalmacije ni došla nobena brzojavka, znamenje, da so ond vse konfiscirane. Živeli Slovenci! Još Hrvatska ni propadla! Stojte krepko, bratje Slovenci!

Tam s trga doli je v dvorano zadonela pesem: »Banda svira, banda svi-

ra, Jelačić maršira, pozeleni šumici Mažare bombardira...« slovenski častniki pa so dvignili drž. poslanca dr. Ferrija na rame in ga nosili mej množico, ki je vihtela klobuke in klicale: »Živila Hrvatska!« »Tudi mi smo njeni sinovi!« Dame na galeriji so ploskale in klicale: »Na pomoč Hrvatom!«

Bil je prizor, kakor takrat, kadar se vojski pred boji navdušujejo za vstrajnost in odločnost. Klic »Živila Hrvatska!« šel je po celem mestu, odpirala so se okna in so tudi oni, ki so morali ostati doma, klicali »Živila Hrvatska!«

Brzojavka cesarju.

Od udeležnikov pooblaščen, je državni poslanec dr. Ferri poslal na Nj. Vel. cesarja naslednjo brzojavko:

Njegovom Veličanstvu Franji Josipu I.

Beč.

Skupština obdržavana danas u Ljubljani pod predsjedanjem potpisana vjernoga Vašeg podanika poklicom bje dokončana živio hrvatski kralj Franjo Josip I. i u Vas premlitostivi Vladaru upiru oči na hiljade skupljenih Vama uvijek vjernih Slovenaca skromnom molbom, da u Hrvatskoj i Slavoniji zavlada zakon i pravo.

Dr. Jure Ferri,

hrvatski narodni zastupnik na carevinskom vijeću u Beču.

Slike s ulice — Ogrski grb snet. — Demonstracije proti dež. vladi.

Odkar se je pričelo na hrvatskih tleh gibanje proti madjarskemu nasilju in njega reprezentantu, dušmaninu banu Khuen-Hedervaryju, umevno je, da je to gibanje našlo odmevanje tudi med ljubljanskimi Slovenci in Hrvat. Že nekaj dni sem dalo se je duška temu sočustvovanju med nami v raznih oblikah — v besedah kakor nalepljenih listkih, ki so se na raznih krajih našli.

V soboto po noči so demonstrirali nekateri po Rimski cesti in pred vladno palačo, peli hrvatske pesmi, klicali »Pereat ban Khuen-Hedervary!« i. t. d., potem pa odšli proti Rožniku in tivolskemu gradu.

Aretilan ni bil nihče.

Včeraj, ko so se vračali demonstrantje od vladne palače na Mestni trg, so pred mestno hišo najprej zapeli par slovenskih in hrvatskih pesmi, na to pa zazrli na hiši trgovca Ledeniga tablo »I. ogrske občne zavarovalne družbe«, in kakor bi jih bil gad pičil, jeli pred njo sikati in žvižgati, ter zahtevali, da se tabla te madjarske družbe sname doli. Ker se je bilo bati, da je po noči ne pridejo razljuteni Hrvati sami snet in razbit, dal jo je trgovec Ledenig ob šestih popoldne sam odstraniti.

Ob 4. popoldne aviralo je v Švicariji »Karlovačko tamburaško društvo«, kjer se je sešlo seveda takoj polno narodnega slov. in hrvatskega občinstva. Tamburaši so vrlo svirali, občinstvo pa je navdušeno prepevalo hrvatske in slovenske pesmi; občinstvo je ostalo pa še do pozne noči pri zabavi, pri kojoj se je čul tudi marsikak krepak protest proti madjarsko-turškemu nasilju.

Ko so se včeraj privalele velikanske množice iz »Mestnega doma« mimo »Zvezde« na Kongresni trg in je občinstvo zagledalo te protestujoče trupe in njih petje, ušlo je od godbe proč in se največ pridružilo demonstrantom, tako da je godba igrala kake pol ure skoro le sama sebi. Raz mnogih oken so dame demonstrante obsipale s evetjem. — Demonstracija pred vladnim poslopjem je bila vibarna in krepka. Nekaj vladnih uradnikov gledalo je spočetka skozi odprta okna na ulico, ko pa so se približale stotine in stotine demonstrantov pred vladno poslopje, tedaj pa so hiteli uradniki zapirat okna in se umikat od njih, in provzročili s tem obilo krohota in zbadljivih dovtipov. Najbolj pa se nam je potem smilil vladni pol. nadkomisar Wratschko, ki je potnega obraza priopihal pred vladno poslopje in gledal okolu sebe, kakor bi hotel reči: »Ježes, kaj bo?!« — Velikanska množica je pred vladnim poslopjem klicala in vpila: »Abzug Hein!« »Pročs Heinom!« »Nemaramo ga!«

Stražnik hotel strgati hrvatsko zastavo. — Zadoščenje hrvatski zastavi.

Ko se je končala demonstracija pred vladnim poslopjem je, del demonstrantov korakal pred mestni magistrat, kjer je zapel »Liepa naša domovina«. Nato so demonstrantje dobili hrvatsko zastavo, katero so slovesno nesli proti »Mestnemu Domu«. V bližini Fabianove trgovine jim je prišel nasproti nadstražnik Breznik, ki je hotel zastavo zapleniti. Zato ni bilo niti najmanjšega povoda in ljudje niso mogli umevati, da bi po takem shodu kdo v Ljubljani plenil hrvatsko zastavo. Nekaj palic je priletelo na Breznika in ko je nekega nedolžnega prijel, češ, da ga je udaril, strgali so mu demonstrantje aretiranca in Breznika precej osuvali. Nato je množica kličoč »Slava hrvatski zastavi« nesla hrvatsko za-

stavo v „Mestni Dom“, raz katerega je hrvatsko zastavo razobesila. Hrvatska zastava je nato ves dan plapolala raz „Mestnega Doma“. Nadstražniku Brezniku pa bi priporočali, naj gre v službo k banu Hedervaryju, pri nas pa hrvatskih zastav trgal ne bo!

Dr. Ferri hrvatskim poslancem.

Po shodu je odpisal dr. Ferri naslednjo brzojavko:

Zastupnik Spinčić, Beč.

Današnji skupščini udeleževalo oko šest hiljada Slovencev, govornici riasše nepravde ekonomsko propadanje hrvatskoga naroda pod banovanjem Khuena, na sgradi sastanka črni barjak vijao, petdeset brzojava iz Slovenskih krajeva stiglo, zaključena skupščina živio hrvatskom kralju, odposlana brzojavna molba da zavlada Hrvatskom zakon pravde; molim obavjestite kolege. Ferri.

Odhod poslanca Ferrija.

Okolu 2000 oseb se je včeraj zvečer zbralo pred južnim kolodvorom. Delavstvo in mladina, pa tudi inteligenca, dame, vsi sloji so bili častno zastopani. Sredi množice je nekdo držal slovensko trobojnico in staro in mlado, vse je navdušeno pelo s pavci narodne pesmi. Bil je po prizor iz časov, ko smo se združili borili proti dušmaninu. Veliko navdušenje je vzbudila brzojavka iz Splita o sijajnem ondnotnem shodu. Množica je viharno klicala „Slava Hrvatski! Proč s tiranom Hedervaryjem!“ Državni poslanec Ferri se je pripeljal na kolodvor v družbi državnega poslanca dr. Šusteršiča. Množica je po ulici do kolodvora delala špalir. Dvigali so se klobuki in vse je klicalo „Živio!“ „Slava!“ Stojč sredi med množico se je poslanec Ferri ginjen zahvaljeval. Na kolodvoru ga je pričakoval tudi župan Hribar z občinskim svetnikom dr. Trillerjem in pripravljalni odbor za sklicanje včerajšnjega shoda. Na železniški voz, v katerega je vstopil poslanec Ferri, obesilo je občinstvo slovensko zastavo. Poslanec Ferri je pozivljaj, da se snidem Slovenci in Hrvatje skoro zopet na velikem shodu ob hrvatski zemlji na slovenskih tleh. Množica je pela „Liepa naša domovina“, a jako obžalujemo, da se ni pustilo vseh udeležnikov niti v vestibul kolodvorov. Končno se je množica večinoma razšla, nekaj mladih ljudi pa je demonstriralo dalje, in ko so se oni, ki so se poslovili od dr. Ferrija, vračali v mesto, čuli so, da so se zgodile demonstracije pred kazino.

Po Ljubljani je valed shoda veliko navdušenja. Hrvatsko-slovenska vzajemnost se je vnovič okrepila in Bog daj, da bi ostala nerazrušna!

Ljubljanski občinski svet za Hrvate

Danes ob 11. uri dopoldne je občinski svet ljubljanski imel svojo sejo, katere so se udeležili občinski svetniki v črnih oblekah. Župan je dobesedno govoril tako le:

Slavni občinski svet!

Grozna poročila prihajajo iz sestrške Hrvatske. Ta hrabri narod, kateri je za hrat častni in slobodu zlatnu na nešteti bojiščih prelivel svojo kri, zdajva. Azijatska krutost in brutalnost tišči ga k tlom; njega, ki je bil najtrdnjšeja zaščita države in prestola. Oni, ki so hoteli razdejati državo in porušiti prestol, solnčijo se sedaj ob žarkih vladarske milosti, hrvatski narod izročena jim je pa na izvoljo, kakor se izroča bedna žrtv pod ostri nož živis-ktorje.

Hrvatska, ki se more ponašati s sijajno svojo zgodovino in staro svojo ustavo, postala je pozabljena in zapuščena, kakor ku kavna vdova, ona, ki je svoje dni zakone dejala za kopno in morje, sama je danes brezpravna. Pogaženi so v njej zakoni, vničena osobna svoboda.

Bogate pokrajine, ki so svoje dni obilovale vsega pozemeljskega blaga, spremenile so se vsled nečloveške skrajno sebične in azijatske brezobzirne gospodarske politike oholega Madjara v bedno izsesano satrapijo.

Na podlagi zgodovinskega prava zado-bila je Hrvatska vsled nagodbe leta 1867 samostalnost in nekako državno samopravo, a nevestni kompactent gazi nje samostalnost oholo z nogami tako, da je od njene samouprave ostala le še slaba seca.

Hrvatska poslovica veli, da „pritisnuto jače, sve to više skače“. In tako je moralo tudi v Hrvatski priti. Narod, obupno proseč rešitve iz neznosnega položaja, v kateri ga je ukoval vladajoči sistem, in videč, da mu te rešitve od nikoder ni, obrnil se je končno s svojo v zgodovini sto in stokrat sijajno dokazano žilavostjo proti nositeljem tega sistema. Z njim pa simpatizuje vsa omikana Evropa.

Je-li torej čuda, da mu izkazuje svoje najgorečnejše sočustvovanje tudi naš narod? Vsaj se je ob boku Hrvata boril Slovenec nejejenkrat proti krutemu sovražniku krš-

čanstva in prosvete; boril za svoj obstoj in za naše državne moči. Kakor hrvatski, tako tudi slovenski narod od Najvišjega nositelja avstrijske državne ideje pričakuje, da z mogočno svojo besedo one, ki so dosledno izpodkopavali moč in veljavo države in ki jo zlasti v današnjih dneh izpodkopavajo separatist, svojimi težnjami, na ljubo pravici pokliče na odgovor zaradi neznosnih razmer na Hrvatskem in da pod mogočno Svojo zaščito vzame vsedkar zvesti Mu narod hrvatski.

A, če gospoda moja! izrekamo srčne simpatije svojim nesrečnim bratom onkraj Sotle in Kolpe, storimo to dostojno in svečano, kakor to zahteva resnoba stvari in trenutki. Nikdar pa slovenski narod ni in ne bode odobral brezbožnega početja nevestnih ljudi, ki divjim svojim strastem dajo duška proti mirnim soobčanom, ki jim ničesar žalega storili niso. Zato pa obsojam jaz tudi glasno in jasno srove, vse blažje človeške čute izključujoče dogodke zadnje noči in izjavljam slovesno, da ne bodem miroval, dokler se ne najdejo zločinski proizvoditelji današnjih nočnih napadov. In če se dokaže, da je za te napade odgovorna kaka politična stranka v deželi, treba bo de ž njo ravnati tako, kakor se ravna s perečo rano na inače zdravem organizmu.

Slavni občinski svet, razmere na Hrvatskem zahtevale so žrtev, in zato predlagam, da se pošlje uradni list „Obzora“ v Zagrebu 1000 kron, da jih razdeli po potrebi (Spre-jeto soglasno.)

Na predlog obč. svetnika g. Žužka je bilo soglasno sklenjeno poslati na Njeg. Veličanstvo cesarja naslednjo brzojavko:

Njegovemu cesarskemu in kraljevemu apostolskemu Veličanstvu cesarju in kralju Franu Josipu I.

Kabinetna pisarna. Dunaj.

Žalostne vesti nam dohajajo iz sosedne kronovine hrvaške. Ondi se naš bratski narod bori za narodna mu po ustavi zajamčena prava, narod, ki je vsikdar zvest prestolu in državi stoletja stal prvi na braniku mogočne Avstrije in v bojih proti nasilnim Turkom žrtvoval blago in kri v blagor dinastije. Ta narod, ki nekdan srečen pod žezlom Vašega Veličanstva trpi in prenaša uže dolgo vrsto let težko breme mažarskega nasilstva in zbog mu danih jasnih ustavnih pravic, preliha sedaj nedolžno kri.

Vaše Veličanstvo dičijo izmed množine vrlin visokodušnost in blagostnost. Teh najimenitnejših oklenemo se tudi mi ter najudaneje prosimo milosti.

Vladarska blagodušnost Vašega Veličanstva ne dopusti, da bi nedolžna kri močila uže itak izmučena tla hrvatske kraljevine in odvrni to zlo od zvestega in udanega naroda.

S to prošnjo združuje najudanejša podložniška čutila Vašemu Veličanstvu zvesti in udani občinski svet stolnega mesta Ljubljane.

Obč. svetnik g. Triller je predlagal z ozirom na dogodke nocojšnje noči naslednjo resolucijo:

Občinski svet ljubljanski izraža svoje globoko obžalovanje in ogorčenje nad sinočnimi neopravičljivimi ekscesi, ki niso v nobeni zvezi z dopoldansko dostojno manifestacijo sloven. naroda ter odklanja slovesno vsako identifikovanje ljubljanskega meščanstva z dotičnimi ekscedenti.

Tudi to je bilo soglasno sprejeto.

Obč. svetnik g. Žužek je predlagal, naj teden dni visi raz magistrata črna zastava, a župan je dejal, da je včeraj visela raz „Mestnega Doma“ in zato ni treba jo razobesiti še z magistrata. S tem je bil dnevni red končan in seja zaključena.

Mladočehi in ljudstvo.

Poročili smo že na kratko o sklepu češkega deželnege odbora, da se v topliški ženski bolnišnici mesto katoliških usmiljenih sester namesto protestantske diakonise. Razloga za ta sklep niso imeli nikakega, ki bi resno prišel v poštev, pač pa se navede lahko mnogo razlogov proti takemu sklepu v narodnem, posebno pa verskem oziru. Kako bodo n. pr. protestantke vršile eno glavnih dolžnosti strežnic v katoliškem prebivalcem namenjenem zavodu, priprava na smrt, je seve vprašanje, za katero se niso zmenili dotični člani deželnege odbora. In mej temi sta bila tudi Mladočeha dr. S k a r d a in A d a m e c. O poslancu Heroldu se javlja, da je bil na lašč odčen, ker je vedel, da protestantke vkljub temu prodro. Kajpada to ne zmanjša madeža, ki pada na vso mladočeško stranko in ki je brzkone s tem izgubila v katoliškem prebivalstvu še ono malo število simpatizentov, ki jih je imela doslej. Zapomnili si bodo to postopanje Mladočehov češki konservativni veleposestniki, katerih pomoči ne bodo lahko pogrešali, izkoristili si bodo ta korak agrarc, katerih zastopnik Ždárský je imel toliko poguma, da je javno ožigosal za češki katoliški narod sramotno namero. Najbolj si bodo pa postopanje Mladočehov

zapomnili volivci. Ljudje, ki glasujejo za nemške protestantke, ne morejo biti zastopniki češkega katoliškega naroda. Stališče Mladočehov je bilo že doslej v narodu silno omajano in mnogi člani mladočeškega kluba so se že prej bali eventualnih novih volitev. Sedaj bo v tem oziru še slabše, pridobili bodo pa agrarci.

Tajna klavzula trozveze.

Neki sotrudenik bolgarske „Večernje Pošte“ je na svojem potovanju v Rim, kamor je bil poslan zaradi obveščenja o macedonskem vprašanju, obiskal urednika znamenega milanskega lista „Corriere della Sera“, Albertini-ja, ki je bolgarskemu publicistu odkril, da je v besedilu obnovljene trozveze uvrščena tajna klavzula, po kateri ima Italija pravico zahtevati primerno kompenzacijo v slučaju, ako se Avstrija teritorijalno poveča na Balkanu. — Dasi se mora zdeti čudno, kako naj bi bila taka klavzula tajna, ako ve za njo urednik lista „Corriere della Sera“, mora vsakako zanimati, kaj naj bi služilo v kompenzacijo Italiji v omenjenem slučaju. No, nato vprašanje odgovorjajo bašte dni po raznih mestih Italije pred črni avstro-ogrskih konzulov ital. dijaki z vseučil. profesorji na čelu, ko glasno reklamirajo za Italijo Trst in Trident ter gaziyo in sežigajo avstrijsko zastavo.

„Vojska“ proti Albancem ustavljena.

Proti upornemu delu Albanije se je pomikala, kot smo omenili, večja sultanova armada. Prišlo je tudi do streljanja, ki je glasom poročil iz Carigrada povzročilo večjo škodo. To je pa seve Albance še bolj razburilo. Milosti so presili le starci, žene in otroci, bojevniki so se pa zarotili, da se silno maščujejo, ako jih meni sultan še dalje preganjati. Zasedli so mej drugim samostan Dečani ter zagrozili, da ga takoj porušijo, če store sultanove čete še en korak dalje. Ia to je pomagalo. Odločnost albanskih voditeljev je tako vplivala na sultana, da je takoj umaknil povelje za prodiranje proti Koprivniku, kjer so se zbrali opozicijski Albanci. Tak vpliv ima pri sultanu znana albanska plemenitaška klka, ki ima v resnici vso vlado v Turčiji v rokah.

Iz brzojavk.

Poslanska zbornica ima tekeči teden dve seji. Pred binkoštimi hočejo na vsak način rešiti razpravo o nedeljskem počitku. — Osoda budgetnega provizorija se reši prvi teden po binkošti. Nemške stranke se izjavljajo za naglo rešitev te vladne predloge, ker bo sicer moral biti parlament za nekaj dni odgođen. Kaj store Čahi in Jugoslavlani, doslej še ni znano. Iz ogrske zbornice. Zbornica je v sobotni seji s 114 proti 25 glasovom sklenila izvršiti volitev kvotne deputacije. Voli tev sama se je odložila za torek. Kaj ukrene opozicija, še ni znano. Danes se nadaljuje razprava o ex lex stanju. — Kulturni boj v Franciji. Senatska skupina, v kateri je tudi več bivših ministrov, je odobrila vladno postopanje gledé meških kongregacij, gledé ženskih je pa nasvetovala, naj se postopanje omili in prošnje za avtorizacijo posamič preizkušajo. — Za konzistorij v Rimu sta oficijelno določena dneva 15. in 18. junij. Kardinali postanejo: monsr. Nocello in Cavicchioni, nadškofje solnograški, kolinski in v Valenciji, dunajski nuncj Tagliani in monsr. Ajuti.

Dnevne novice.

V Ljubljani 25. maja.

Obžalovanja vredni izgredi.

Včerajšnji lepi večer dr. Ferriju na kolodvoru se je množica večinoma podala do mov, nekaj mladih ljudi pa je povzročilo pozneje obžalovanja in obsodbe vredne izgredo, ki se pa nikakor ne morejo stavljati v zvezo z dopoldansko manifestacijo. Poroča se nam, da so na kazini pobili okolu 6 šip pri kavarni. Po Ljubljani se govori, da se je mlade ljudi iz kazine zbadalo in da so uliti nanje tudi nekaj vode. Kaj je resnice na tem, bo dognala pač preiskava, ki se vrši. Današnji uradni list poroča, da sta bila izstreljena v kazino tudi dva strela iz revolverja in da je ena kroglija frčala tik ob gospodih Wolkenšperg in Ruder in da je običala v zidu. Po raznih krajih Ljubljane se pa zopet trdi, da se je streljalo iz kazine. Tudi to naj dčene preiskava. Skode je baje 600 kron. Pri Mahru so pobili izgredniki štiri šipe, dalje šipe na palači Auersperg, spomenik Grinov pa so zamazali z blatom. Nekaj mladih ljudi je bilo aretiranih; ko so se izkazali na policiji

so bili izpuščeni. Na raznih mestih je šla policija z golimi sabljami na izgrednike, ki so ji klicali »Pfui!« in jo ometavali s kamenji. Izpred poslopja deželne vlade je policija razgnala demonstrante, končno je bilo poklicano orožništvo, ki je stražilo kazino in ena kompanija vojakov je prikorakala skozi mesto. Vrše se kakor rečeno, obširne preiskave. Danes dopoldne je bilo aretiranih več dijakov, zjutraj stavec pri Blasku Kranjc in baje tudi igravec Molek. — Tudi pred škofijo se je čulo glasno rjuvenje in žvižganje. — Očividno je, da je do teh izgredov mladino privedla vroča kri. Včerajšnji dan ni bilo nobenega povoda za demonstracije proti Nemcem, ker se tudi nemško časopisje bori proti mažarskemu nasilju. Ako Nemci ne izzivajo, tedaj demonstracij proti njim ne moremo opravičevati, sploh pa vsak izgred najstrožje obsojamo. Tudi govornik krščansko socialnega delavstva je včeraj na protestnem shodu povdarjal, da tudi Nemcem ne gre v glavo, kako more biti Khuen Hedervary kraljevi namestnik. Obžalovanja vredno je torej, da so mladi ljudje na dan tako sijajne dopoldanske demonstracije dali duška svoji strasti, in popolnoma se strinjamo tudi mi z današnjo resolucijo dr. Trillerja v občinskem svetu, s katero se obsojajo ponočni ekscesi. Nečuveno se nam pa zdi, da pride župan Hribar po včerajšnji složni manifestaciji do tega, da namipava, kakor bi bila za teizgrede odgovorna kaka politična stranka. Kakor odločno obsojamo včerajšnje izgrede, ravno tako obsojamo tako županovo namigavanje, ki je vse drugo nego politično pošteno, saj so demonstrantje opetovano zaklicali „Živio župan!“ Mi vemo, da radi tega župan ne more nositi nobene odgovornosti, a za to tudi ni treba s toliko pretkanostjo navaliti sum na druge, ki imajo pri tem ravno toliko opraviti kakor on.

Županu Hribarju došle so včeraj nastopne brzojavke: Reka. Ovlašten po riečkih Hrvatih šaljem bratci Slovincem, tamo sakupljenim, otačbenički pozdrav uz izraz najserdačnije zahvalnosti, što se zauzimaju za nesretnu našu Hrvatsku. Prosvjedi što no se sa svih slavenskih strana dižu proti zulumu, pod kojim Hrvatska stenja, če primorati nadležnog faktora, da ga odstrani. Živili Slovenci! Erasmo Barčić. — Praga. Ku dešni protestni schůzi občanstva lublaňského: srdečne živili Hrvati, živili Slovenci! Ať zhyne krvelačná bestie maďarská, bratry naše davici. Slava junakam hrvatským a srbským! Ať nepovoli! Jsme všichni s nimi duši. Budeli treba nasadine životy pro jich svobodu, která jest svobodou naši. Naprej! Vaš bratr Čech Fran Hyspler. — Karlovec. Radujuč se današnjoj sjajnoj manifestaciji bratske solidarnosti u nevolji hrvatskoga naroda, kličemo: Slava bratskomu narodu slovenskomu! Živili rodoljubni manifestanti i narodni zaupnici. Dr. Vinkovin, dr. Banjavčić.

Liberalna mlekarina v Örnem

vrhu je razpadla. Vsled zmešanih računov ki jih je sestavilo liberalno načelstvo, je nadzorstvo prosilo pri Gosp. zvezi za revizijo, G. Seliškar je revizijo izvršil in našel dolga za 12.000 kron. Liberalci so ga bili našeli le 8000 kron, bahali so pa po Slov. Narodu, da ga bo revizija pokazala veliko manj. — V nedeljo, 17. maja se je vršil občni zbor na katerem se je sklenila razdružba. Liberalci so se poskrili v svoje kotičke. Liberalnega blagajnika Janeza Vidmarja, ki s svojim jezikom nikomur ne ostane dolžan, je občni zbor pozval, naj pride in naj se opraviči. A ni ga bilo. Liberalni načelnik in župan Janez Lampe je bil sicer nekaj časa navzoč, a od vseh strani so mu frčale tako gorke, da jo je molče odkuril. Konkurnim komisarjem je bil imenovan načelnik Kmet. društva g. Gašpar Rudolf. Liberalci se hdujejo, da se celo državno pravdnštvo zanima za njih gospodarstvo. Ugibajo, kdo jih je ovadil, lažejo in obrekujejo po svoji stari navadi na vse strani. Zlasti eden izmed njih je v tem mojster. Ker to svojo obrt izvršuje brez patenta, ga bo enkrat še doletela občutljiva kazen. Sploh jih pa vse laži in obrekovanja ne bodo rešila.

— **Dijaka goljufa.** Ko so te dni v Gorici aretirali dijaka Kerkoča in Zerjalo, so našli pri njih 600 K denarja, tri hranilne knjižice Kranjske hranilnice v Ljubljani ter druge 3 neke hranilnice v Gradcu. Vlagala sta v hranilnice male svote, ki ni čam sta privedala potem, ko sta imela v redu izgotovljene hranilne knjižice v rokah, druge nišle, ter naredila tako n. pr. iz 40 — 400 ali 40.000. V tako svrhu sta imela posebno črnilo, in študirati seveda sta tudi morala, da se jima je vse tako lepo posrečilo. S takimi knjižicami sta s pomočjo mesarjev osleparila v Gorici tudi tvrdo Jona-Pavla za 21.000 K, Polli 2000 K, Marindič 200 K ter še druge. Del prisleparjenega denarja je baje pokrit. Ponaredila sta tudi poštnehranilnične knjižice ter dobila nanje manjše svote pri poštah uradih v Podgorici in v St. Petru.

— **Brzojavna postaja v Železnikih.** V soboto zvečer se je otvorila brzojavna zveza v Ziri, katere smo že silno težko pričakovali.

— **Štajerski romarji na Bled.** Prihodnji torek dne 26. maja pride do 700 romarjev s Stajerskega na bleški otok, kjer imajo ob 10. uri slovesno službo božjo s cerkvenim govorom. Prvi redni romarski shod je bil včeraj, 4 nedeljo po Veliki noči; ob tri četrt na šest zvečer so se vpeljali romarji v cerkev, kjer so imeli po govoru slovesne litanije, drugo jutro ob 4. uri pa sveto mašo.

— **Družba slovenskih igralcev.** Radi zaprek so predstave v Brežicah preložene. V Trbovljah je bilo gostovanje z navdušenjem sprejeto.

— **Slavnost gasilcev.** Stražiška požarna bramba je obhajala v nedeljo popoldne dne 24. t. m. krasno slavnost blagoslovljenja gasilnega doma. K slavnosti so prihitela raznovrstna bratska gasilna društva kakor iz Kranja, Škofje Loke, Stare Loke, iz Zirov, Voklega in Senčurja. Po slovesnem vsprejemu pred gostilno g. Matevža Hafnerja so društva na čelu z mestno kranjsko godbo odkorakala v cerkev, prisostovala Šmarincam in potem se je izvršil blagoslov doma in gasilnega orodja po pred. gosp. dekanu in župniku Jos. Razboršku. Slavnostni govor je imel načelnik Stražiške požarne brambe g. J. Benedik, nato se je razvila prav prigradna in prijetna vrtna veselica pri gostilničarju g. V. Benediku ter trajala do noči.

— **Ponesrečil se je preteklo nedeljo zvečer Janez Rozman vulgo Češnjar,** v Gor. Bitinju h. št. 18. fare Smartinske pri Kranju. Ob pol 10. uri šel je pijan po lojtri spat na pod. Ker je pa imel glavo pretežno, se je zvrnil, padel na tla in z razbito črepinjo brez zavesten obležal.

Ljubljanske novice.

Nagla smrt. Neža Keber, žena poslovođe Franca Kebra na Hranilnični cesti št. 9 peljala se je včeraj ob 8. uri zjutraj z električnim vozom od doma v mesto. Ko je na Marijinem trgu hotela izstopiti, zadela jo je srčna kap in zgrudila se je mrtva na tla. Poklicali so sicer takoj zdravnika in jo prenesli v Maierjevo lekarno, kjer so jo drgnili in jo poskušali oživiti, ali bilo je vse zastonj. Truplo so prenesli potem v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Nogo si zlomil. V soboto dopoldne se je kovaškemu vajencu Ivanu Brendiču pri kovaškem mojstru Francetu Vrhovcu v Bohoričevih ulicah št. 6 pri navijanju železnega navoja utrgal navoj in je njega vrglo s tako silo ob tla, da si je zlomil desno nogo.

Opozarjamo na današnji izredni občni zbor društvene godbe, ki se vrši v gostilni hotela Štrukelj ob 8. uri zvečer.

Obešenec najden. Na Golovcu pred ruševinami križem so včeraj našli obešenega neznanega dobro opravljenega moža. Visel je že dalje časa.

Ban Hedervary obešen? Včeraj so našli v bližini vladne palače nekega slavnatega moža obešenega, ki bi imel baje predstavljati — bana Hedervarya.

Aretirani dijaki izpuščen. Danes zjutraj aretirane dijake so ob 1. uri popoldne izpuštili.

Bicikelj najden. Na Marije Terezije cesti pred kavarno »Evropa« je bil v noči od sobote na nedeljo najden bicikelj.

Izgubljene stvari. V soboto popoldne je izgubila posetnikovca hči Marija Kepic iz Podgorja na poti po Prešernovih ulicah, Dunajski in Marije Terezije cesti okoli Siskov St. Vid do Medved denarnice, v kateri je imela okoli 46 kron denarja. — Katarina Cerar, kuharica v Spitalskih ulicah št. 5 je izgubila v soboto popoldne na poti po Spitalskih ulicah in po Mestnem in Starem trgu srebrno žensko uro in kratko srebrno verižico z dvema obeskom.

Bluzo ukradla. Zaprli so v soboto popoldne brezposelno komptaristinja Analiho Potokarjevo, stanujočo v Pristavskih ulicah št. 8, ker je ukradla čevljarjavi ženi Franciški Ložar v Sketjih ulicah št. 2 bluzo.

Ko je bila aretirana, so dobili ukradeno bluzo pri njej. Aretirana je tudi sumljiva, da je pokradla delavki Jeri Jerše dve bluzi.

Na južnem kolodvoru najdene stvari. V času od 16. do 23. t. m. so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: ena palica, štirje obnošeni čežniki in ena ročna torbica iz rumenega usnja.

Tatvine. Brezposelna služkinja Antonija Kovačič ukradla je kožijaževi ženi Mariji Korinc v prednici broško, katero je vrnila, ko jo je policaj prijel. — Mesarici Ivani Jager, stanujoči na Hradeckega cesti št. 24, je ukradel mesarski pomočnik A. J. v Solskem drevoredu navozno plašto, katero je potem prodal nekemu brajcevu. — Hlapcu Francu Penceljnu na Ambroževem trgu so bili iz hleva ukradeni čevlji. — V noči od sobote na nedeljo so neznani tatovi vleteli v leseno barako na igrišču za Bežigradom in ukradli 18 žag.

Doğodki na Hrvaškem.

Dalmatinska deputacija na Dunaju. Javili smo že, da min. predsednik dr. Koerber cesarju ni hotel priporočiti v avdienco deputacije dalmatinskih poslancev, češ da tega ne dovoljujejo državnopravne razmere. Ko so odposlanci poslali Koerberja, naj se dovoli avdienco vsaj deputaciji treh ali štirih mož, je Koerber odbil tudi to prošnjo. O tem razgovoru s Koerberjem so izdali dalmatinski poslanci naslednji komuničej: »Poslanci dvorni svetnik vit. Vuković, dr. Klaić in prof. Perić so se v soboto popoldne ob 3. uri po naročilu vseh dalmatinskih držav. in deželnih poslancev zopet podali h Koerberju ter ga iznova prosili, da izposluje avdienco pri cesarju vsaj mali deputaciji. Dr. Koerber je odgovoril, da mu je zelo žal, ker ne more ustreči tej želji, ker izpolnitev te prošnje onemogočujejo državnopravne razmere ter je vsprejem take deputacije z ozirom na te žayne razmere v onostranski državni polovici absolutno nedopusten. Min. predsednik je izrecno poudarjal, naj bodo gospodje prepričani, da v tem položaju nikakor ne na merava nasprotovati simpatijam hrvatskega naroda v Dalmaciji ali s tem svojim postopanjem kakorkoli nasprotovati Hrvatom. Njemu so merodajni edino le stvarni razlogi in radi tega ne more priporočiti vsprejema pri cesarju. Konečno je pa Koerber zagotovil deputaciji, da bo cesarju uradno poročal o dohodu dalmatinskih poslancev in o namen njih potovanja.«

Zvečer ob 6. uri so se dalmatinski poslanci zbrali k novemu posvetu, da se dogovore, kaj jim je storiti v tem položaju. Po daljši debati so sklenili, da v kljub vladnemu nasprotovanju vložijo v kabinetni pisarnici cesarjevi prošnjo za avdienco. Povabilu dr. Koerberja, naj bi se dalmatinski poslanci v nedeljo dopoldne zopet zbrali pri njem, da se dogovore še nekatere stvari o avdienci ter o raznih, dalmatinskih razmer se tičočih vprašanj, je več na poslancev odklonila. Nadalje so sklenili izdati na hrvatski narod proklamacijo, v kateri bo opisan ne uspeh na Dunaju ter izražene simpatije za trpeče brate v Hrvatski. — Sklenili so tudi prirediti v Zadru protestno manifestacijo vseh hrvatskih deželnih poslancev.

Namen avdiencie pri cesarju pojasnjujejo dalmat. poslanci v posebnem komuničaju, v katerem se mej drugim glasi: Namen je bil edino le ta, prositi cesarja, da pomilosti po naglem sodu k smrti obsojene na Hrvatskem in ustavi prelivanje krvi. V tem smislu se glase tudi številne brzojavke občin, društev in drugih korporacij. Iz tega sledi, da niso poslanci nameravali pred cesarjem nikake politične manifestacije ali pa izposlovati, naj se naša vlada kakorkoli vzame za žalostne dogodke na Hrvatskem.

Iz Reke. Včeraj 24. bil je oglašen v Sušaskem kotaru in v Delnicah prekisud. Na Hreljinu bil je zaprt tamkajšnji župnik-dekan in bivši zastopnik Urpani, katerega so pa kmalo izpustili. Premnogo ljudstva zaprto. Na Grobniku in Jelenju silno ogorčenje, ker se je razneslo, da mislijo župnika Babiča zapreti — na tisoče naroda, možki in ženske — obkolili župnišče, brančci svojega priljubljenega pastirja — kateri je narod miril in hotel se drage volje predati — ali niso mu pustili, in so ga skrili, blizu je meja. V Dragi so razbili na župnišču prozore, ker ni župnik opozicionalec. Včeraj šel je neki dijak domov, spremljali so ga štirje žandarji, ljudstvo je hotelo mej potom demonstrirati, a dijak jim je namignil, da naj bodo mirni. V Praputniku hoteli so demolirati hišo, v kateri so mislili, da je skrit prof. in zastopnik Sitović, vladinovec. Na Reko se je vrnil zastopnik opat Martinec, ali je brzo zopet pobegnil v Budimpešto, seveda skozi Sempeter, ker po ogerski železnici so vagoni prazni, ne upajo se potovati. Zelo bo užaljen hrvaški narod, ko bo izvedel za Koberberjev

odgovor hrvaškemu odposlancem, ker se mu tako plačuje njegovo vedno zvestobo in za državo prelito kri. Kaj bi rekel Jelačić, da je danes živ? Drugod imajo skrb za žentev, a na tužnem Hrvaškem teče nedolžna kri, a na tisoče je zaprtih, ker se poganjajo za svoje zjamčene ali nesramno pogazene pravice. Čuje se, da se dvigajo tudi Lika in Krbava. Tužna Hrvatska, predana je na milost in nemilost svojim sovražnikom, nimajo se kam vteči za pravično pomoč o tiranskem preganjanju.

Iz Sinja v Dalmaciji nam piše prijatelj 22. maja:

Tudi pri nas se giblje v prilog brače v banovini.

V črno je zavil Sinj, vsa okna pregrnjena s črnimi pregrinjali, raz hiš pa plapolajo črne zastave. Danes je bila slovesna sv. maša zadušnica za padle Hrvate. Na katedrali je bil položen venec s črno zavito trobojnico. Med sv. mašo gorele so svetilke po trgu, v črno zavite. Cerkev je bila polna odličnega občinstva, posebno gospej, pa tudi tečajkov.

Na cesarja so se odposlale sledeče brzojavke:

Podpisano društvo zaluču obuzeto nesrečnom sudbinom brače v banovini, strahopočitanjem kliče pred Vaše Veličanstvo najduševnije moleči milost križevačkim osudjenicim i obustavu prolijanja plemenite hrvatske krvi.

Čitaonica.

Strahopočitanjem ovo odeno društvo stupa pred posvečeno osobo Vašega Veličanstva, najmirnije prosci milost osudjenicima u posestimi Hrvatskoj i obustavu daljnijeg krvoprolia.

Alkarsko društvo.

Slične brzojavke poslali so tudi: občinski odbor, društvo »Hrvatski napredak« in narodne dame.

Sinoči ob 11. uri so se s posebnim parobrodom odpeljali deželni poslanci na Dunaj, da skupno s »Slovensko zvezco« posredujejo.

V Kaštelih niso pustili včeraj parobrod ogrsko-hrvatskega društva do obale, moral je je popihati v Spljet, kjer so ga isto neuljudno sprejeli.

Demonstracija proti banu — na Dunaju. Preteklo soboto se je mudil grof Khuen-Hedervary na Dunaju, baje potujoč v Budimpešto. Vsprejet je bil pri cesarju v daljši avdienci, pri kateri se mu je neki naročilo, da se justifikacije ne smejo več vršiti v krajih, kjer je proglašen preki sod. Hrvatski, slovenski in srbski visokosolci so brž zvedeli to in mu pripravili tak vsprejem, kakoršnega se gotovo ni nadejal. Nekako ob 7. uri zvečer se je nakrat nabralo kakih 500 dijakov pred hotelom »nadvojvoda Karol« v Kärntnerstrasse, kjer se bil ban ustavil. Na dano znamenje je iz sto in sto grl zadonel klic: Pfui Hedervary, preat, abzug, doli s psom na banskem stolu i. t. d. Vmes pa so drugi demonstrantje peli Hrvatske, pesmi ali pa strahovito brljzgali na piščalke, s katerimi so bili dobro preskrbljeni. Demonstracija je vzbudila velikansko pozornost. Ker je na tej ulici največji promet, zbralo se je takoj zraven na tisoče občinstva. Proti je bil popolnoma ustavljen, mnogi paszirji so iz strahu vtekli v bližnje prodajalnice. Proti toliki množici ni mogla policija skraja ničesar opraviti. Šele ko je došla pomoč in so stražniki potegnili sablje, posrečilo se jim je demonstrante razgnati. Pri tem je bilo aretiranih 5 hrvatskih in 1 slovenski visokošolci, kateri so bili vsi policijsko kaznovani. Ker so dijaki še dolgo hodili po sosednjih ulicah in se pripravljali na novo demonstracijo, bil je hotel še pozno v noč prav močno zastražen z detektivji in policaji. — Ban ob času demonstracije ni bil navzoč v hotelu, pač pa se je takrat mudil ondi ogrski domobranski minister Fejervary.

Iz Šibenika: Redovita sjednica općinskog Vieća, nakon govora donaćelnika dr. Ivana Krštelja i jednoglasno prihvaćenih predloga dr. J. Gazzari-a u počast poginulim junacima za slobodu Hrvatske, u znak žalosti odgodjena. Vieće glasovalo 500 kruna kao privremenu pripomoć unesrećenim obiteljima, zaključilo, da se na gradjanstvo izda proglaš, brzojavno obratilo se Njegovom Veličanstvu za pomilovanje osudjenika moleći ga, da obustavi dalnje prolijevanje krvi. — Posebni odbor sakuplja milodare, grad se zavio u crninu; jučer u žalobnoj povorci općina, društva i gradjanstvo prisustvovali zadušnicam. Njegovom Veličanstvu brzojavili za pomilovanje općina, društva, gradjanstvo, majke i djevojke. Općina zamolila zastupnika Biankini-a, načelnika bečkog Luegera, da se zauzme. Tuga neopisiva, žalovanje opće.

Preki sod je bil v soboto proglašen tudi v okrajih Delnice in Sušak ter nad mestom Bakar. — Povod velikim demonstracijam v Fužinah je dala prepoved političkih oblastev, da bi se v ondotni cerkvi služila zadušnica za žrtve hrvatskega gibanja. Množica se je zbrala pred cerkvijo. Ker se ista na poziv orožništva ni hotela raziti, je poslednje jelo streljati. Ubityh je bilo šest oseb, mej njimi ondotni učitelj. — V Kali-

novcu v samoborskem so hoteli kmetje napasti občinsko hišo. Orožništvo je streljalo ter ubilo enega kmeta. Aretiranih je bilo trinajst oseb.

Rektor zagrebškega vseučilišča je podal ostavko. Ondotno dijaštvo je obenem sklenilo na posebnem shodu, da se ne udeleži prej predavanj, dokler vseučilišče ne dobi zadoščenja. — V Bribiru je razljudena množica demolirala občinsko hišo ter na trgu sežgala banovo sliko. — Iz Zlobina javljajo, da so ondi aretirali devet oseb, ter da so prenapolnjene sve ječe v krajih hrvatskega Primorja.

Preki sod za celo hrvatsko Primorje. Na Reki se razširja vest, da bo v najkrajšem času proglašen preki sod za celo hrvatsko Primorje. Nadžupan Nikolić je odgovoril v Zagreb, da sporoči banu o položaju.

Nastop akademika Alfrevića ob odhodu hrvatskih poslancev. Pred odhodom parnika, s katerim so se odpeljali na Dunaj dalmatinski poslanci, je stopil pred te akademik Alfrević ter imel nanje navdušen nagovor, v katerem jih je nujno prosil, naj store svojo dolžnost do skrajnih meja. Ognjevit nagovor, ki so ga poslanci in nebrojna množica poslušali odkritih glav, je napravil na vse tako mogočen vtis, da se je solzilo marsikatero oko.

Banovo stališče je po poročilih z Dunaja že resno omajano. Vlada je neki pred vsem preprečeval izvrševanje smrtnih obsodb naglega sode. Pred odhodom v Zagreb je ban še konferiral z ministrom Kalayem. — Onega orožniškega četovedjo, ki je v Zaprčju ustrelil kmeta Passarića, so prijeli in izročili deželnemu sodišču v Zagrebu. V zapor so ga gnali brez orožja.

Sprejem dalmatinskih poslancev v Gradcu. Ob dohodu vlaka, s katerim so se dalmatinski poslanci peljali na Dunaj, se je zbralo na kolodvoru do 100 hrvatskih dijakov, ki so poslance živahno pozdravili. Mej množico so opazili nekega banovega volnara ter ga mej splošnim odobravanjem občinstva tako dolgo zbadali s pikrimi vzkliki, da jo je popihal s kolodvora.

Občni zbor »Sloven. planinskega društva.«

V sredo 20. t. m. je zboroval občni zbor osrednjega društva »Slov. planinskega društva« pod načelništvom prof. Frana Orožna, ki je v svojem nagovoru naglašal, da praznuje letos društvo desetletnico svojega obstoja. Svojo desetletnico hoče društvo s tem praznovati, da skliče na sestanek zastopnike vseh podružnic, pri katerem se dogovori skupen program za bodoče delovanje. Otvori pa društvo letos tudi dve novi znameniti stavbi, namreč »Aljažev dom«, ki ga zgradi kot mal hotel v Vratih, in pa kočo na kamniškem sedlu, ki jo zgradi kamniška podružnica. Spominjal se je načelnik tudi smrti dveh zaslužnih članov in odbornikov, kontrolorja Frana Trillerja in prof. Antona Laharnarja. V znak sožalja se je dvignil zbor raz svojih sedežev.

Iz poročila društvenega tajnika gosp. Jos. Hauptmanna, ki se ozira tako na delovanje osrednjega društva kakor na ono podružnic, posnamemo, da je društvo v dobrih razmerah, na široki podlagi založeno se razvija lepo in uspešno. Z osrednjim društvom deluje osem podružnic, kamniška, savinjska, radovljiška, soška, češka, kranjska, ziljska in podravska, h katerim se je pridružila letos še jeseniška podružnica. — Stevilo društvenih stavb se je razmnožilo za dvoje in sicer za kočjo na Lisci, za katere stavbo zahvalja društvo vnemi gosp. nadučitelja Blaža Jurkota iz Razbora pri Sevnici in za zavetišče na Grmadi. Društvo si je zagotovilo pa tudi nekaj važnih stavbišč, tako na Stolu, na Rudnici in na Golici. Zgradila se je nova pot na Triglav, ki vodi od Aljaževe koče iz Vrat mimo Cmira navzgor na Kredarico, pričelo se je s popraviljem pota v Vratih, češka podružnica pa je zgradila celo vrsto novih potov v Grin-tavskem pogorju. Ziljska podružnica se peča z zgradbo obsežne stavbe v prelepi dolini Zajzerski, kateri posveti za sedaj vso svojo skrb in v kateri si je kupila za stavbo zelo srečno situirano veliko senošet. Podružnica je zgradila tudi novo pot z Višarjev doli h Krnici v Zajzerski dolini.

Poročilo društvenega blagajnika gosp. dr. Foersterja izkazuje za leto 1902. dohodkov osrednjega društva 11.629 K 82 izdatkov pa 11.374 K 30, končne gotovine torej 255 K 52. Iz podrobnosti tega računa povzamemo, da so donesli prispevki članov 3044 kron, podpore in darila pa 3332 K 12 v. Med tem je podpora mest. občine ljubljanske 1200 K, c. kr. železnice 300 K, banke Slavije 100 K, posejilnice v Radovljici 100 K, posejilnice v Kranjski gori 100 K, hranilnica in posejilnice v Kamniku 25 K, kmetijske posejilnice na Vrhuiki 20 K, posejilnice v Trbovljah 16 K, posejilnice v Framu 10 K. Daril za Kočo na Golici je bilo 293 K 60 v., za lani zgrajeno Kočo na Lisci je pa nabral g. Blaž Jurko 988 K. — Račun oskrbovanja

Orožnove Koče na Crni prsti. Vodnikove na Velem polji. triglavske na Kredarici in Aljažev v Vratih izkazuje dohodkov 2153 K 86 v., stroškov pa 1614 K 98 v., izkazuje torej čistega dohodka 538 K 88 v.

Glavni računski sklep v denarnem prometu vesoljnega društva, to je osrednjega društva skupaj z onim vseh podružnic, kaže dohodkov 27014 K 03 v., stroškov pa 24.118 K 33 v., končne gotovine torej 2895 K 69 v.

Zanimiv za pregled društvenega delovanja je razkaz imovine, ki izkaže, da si je nabavilo društvo doslej objektov v skupni vrednosti 67.030 K, ki so obremenjeni s pasivi 23.383 kron, znaša torej čista imovina 43.647 K. Koč in jednakih naprav šteje društvo sedaj 22, njih vrednost znaša 52.179 K, razven tega ima društvo 12 stavbišč v vrednosti 1750 K.

Na dnevnem redu se je nahajalo tudi imenovanje častnega člana. Načelnik prof. Orožen je prebral došli dopis žiljske podružnice, v katerem stavi le ta predlog naj imenuje občini zbor častnim članom pred. g. Šimena Insko iz Žabnice, meža, katerega si ceni podružnica kot izredno zaslužnega in vnetega člana. Ko je profesor Orožen podpiral ta predlog tudi s stališča osrednjega odbora, se je sprejel predlog na imenovanje za častnega člana soglasno in s splošnim odobravanjem.

Razpravljalo se je končno o dopisu dr. Vrečkota iz Celja naj bi priredilo društvo skupno potovanje v Dalmacijo. Naglašalo se je pri razgovoru razne ovire, ki se ustavljajo izvršiti te namere letošnje leto, in se je naročilo odboru, naj se bavi z mislijo, prirediti tak izlet prihodnje leto.

Telefonska in brzojavna poročila.

Split, 25. maja. Meeting včeraj v nedeljo mnogobrojno posječen. Kazališče i oko njega prepuno na hiljade naroda Hrvata, Hrvatica iz Splita okolice, odaslanici okolnih općina prispjelo iz cijele pokrajine mnoštvo brzojava prikjučenja zaključku govorili predsjednik Mihaljevič, Bulić, Mikajič, Kapič, socialista Dorbič, Strazičić, Kastelanin, Vuletin, pjesnik Katalinič, Križevačanin Stones zahvalio saucešču. Zaključak ogorčenja solidarnosti protest proti nasilju udivljenje stradajućoj braći nadom u slobodu jedinstvo naroda iz krvi mučenika, povorka sa črnim nadpisima „Slava mučenicima“ obasla tiho dostojanstveno grad na gospodskom trgu, poklici Slava mučenicima perreat Hedervarú živjela Hrvatska od pjevana himna, utisak silan veličanstven. Mihaljevič.

Celje, 25. maja. Binkoštni torek 3. junija t. l. popoldan ob 3. uri prirede štajerski Slovenci velikanski ljudski shod v Celju in sicer pod milim nebom na posestvu gospoda Sušnika takozvanem Lanhofu. Na tem shodu bodo protestirali štajerski Slovenci proti krutostim in krivicam, ki se gode bratom Hrvatov pod vladu bana Khuena Groznega. Po zanimanju soditi bo ta shod velikanski; — včeraj t. j. v nedeljo 24. maja so bili lepaki za shod nabiti in jih je ogorčeno ljudstvo cel dan na voglih oblegalo. Iz ust vsacega so se čule besede: „Na ta shod pa pojdem!“ Da bi se pač klic štajerskih Slovencev čul dovolj visoko, in da bi prinesel zatiranim bratom pomoči!

Sušak, 25. maja. Grobniškega župnika Babiša so zaprli.

Zader, 24. maja. Popoldne v Spljetu vršeči se shod je sprejel resolucijo, v kateri se zgraža nad dogodki na Hrvatskem in nad postopanjem banovim. Mir se ni kalil. — Tudi v Dubrovniku je vsprejel shod resolucijo, obsojajočo dogodke v Hrvatski. Hrvatje in Srbi so pismeno izrazili grajo nad postopanjem ogrske vlade. Ob dohodu parnika „Zagreb“ so se pojavile demonstracije radi ogrske pošne zastave. Posredovalo je orožništvo in vojaštvo. Ena oseba je bila aretirana, ranjen nobeden.

Reka, 25. maja. Na Trsatu so hoteli Hrvatje včeraj imeti zadušnice za pokojnega Pasariča. Vlada je shod prepovedala. V Baku so bile zopet ve-

like demonstracije, ki so trajale od 8. do 11 ure.

Dunaj, 25. maja. Jugoslovani nameravajo staviti v državnem zboru nujni predlog radi kršenja pismene tajnosti pošt na Hrvatskem. Pripravljenih imajo še drugih predlogov. Mej jugoslovanskimi poslanci vlada veliko razburjenje. V političnih krogih se smatra za veliko napako, da cesar deputacije hrvatskih poslancev ni sprejel.

Dunaj, 25. maja. (C. B.) Čuje se, da se prošnji dalmatinskih poslancev za avdienco pri cesarju ni ugodilo. Prošnja je bila odklonjena na podlagi ministerskega predsednika radi tega, ker notranje zadeve dežela ogrske krone ne morejo biti predmet pritožb, došlih iz kraljestev in dežela, zastopanih v državnem zboru.

Dunaj, 24. maja. Proti eni uri popoldne je nameravalo kakih sto jugoslovanskih dijakov pred palačo ogrskega ministra demonstrirati proti banu Khuen-Hedervaryju, ki je pa palačo, v kateri je obedoval pri ministru Szechenyju, že prej ostavil. Takoj na lice mesta došla policija je razpršila demonstrante. Aretiranih je bilo enajst oseb in policijsko kaznovanih. Demonstracije so trajale v celoti pet minut. Ban se je ob 2. uri vrnil v Zagreb. (Prim. zadevno poročilo na drugem mestu.)

Dunaj, 25. maja. (C. B.) Dopoldne se je vršila v dvorui župni cerkvi poroka nadvojvodinje Marijane s princem Elijo Bourbonskim ob prisotnosti cesarja, članov cesarske rodbine in mnogih drugih dostojanstvenikov.

Split, 25. maja. (C. B.) Ob dohodu parnika „Hungaria“ je demonstriralo nad 2000 oseb, ki so skušali priti na zaprti molo. Parnik je straža varovala. Pred agencijo ogrsko-hrvatske parobrodne družbe se je demonstracija ponovila. Leteli so kamni. Okr. komisar ranjen. Orožništvo razpršilo demonstrante, trije aretirani. Šele ob enajstih zvečer popoln mir.

Zagreb, 25. maja. Sem je došlo poročilo, da je tudi v Bosno že zaneslo se gibanje Hrvatov in da se je tudi v Bosni bati nemirov, ako se Hrvatom ne da pravica.

Praga, 25. maja. Včeraj je bil na vseučilišču shod za slovensko univerzo. Udeležili so se ga Slovenci, Čehi, Hrvatje, Srbi in Rusini. Resolucija sprejeta soglasno. Po shodu demonstrativen obhod po mestu.

Pariz, 25. maja. Danes zjutraj se je pričela vožnja z avtomobili mej Parizom in Madridom. Dogodilo se je več nesreč. Doslej se je izvedelo, da so ubiti: 2 mehanika, 2 vozača in 4 gledalci. Nevarno ranjenih je pet vozačev.

Pariz, 25. maja. (C. B.) Notranji minister je prepovedal na francoskih tleh dirko z avtomobili.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Št.	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrevi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
24	9. zveč.	739,0	16,8	sl. szah.	del. obl.	0-0
24	7. zjut.	741,0	11,4	sl. svzah.	jasno	
24	2. popol.	738,8	20,3	sr. jug.	»	0-7
24	9. zveč.	739,2	12,2	sl. jzah.	jasno	
24	7. zjut.	738,0	12,0	sl. jug.	pol. obl.	0-7
24	2. popol.	735,2	23,5	sr. jzah.	del. obl.	

Srednja temperatura sobote 16,7° norm. 15,0°

Srednja temperatura nedelje 16,4°, normale, 15,1

Zitne cene

dné 25. maja 1903.
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za maj	K 7,66	do 7,67
» » oktober	» 7,39	» 7,40
Rž za oktober	» 6,45	» 6,46
Oves za maj	» 5,75	» 5,76
Oves za oktober	» 5,46	» 5,47
Koruza za maj	» 6,34	» 6,35
Koruza za julij	» 6,37	» 6,38

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7,80	do 8,35
Rž južne železnice	» 7,90	» 7,10
Rž	» 6,40	» 7,25
Jedmen	»	»
» ob Tisi	»	»
Koruza ogrska	» 6,75	» 6,90
Činkvant	» 7,30	» 7,80
Oves srednji	» 6,10	» 6,90
Fizol	» 6,75	» 13,75

Dunajska borza

dné 25. maja.

Skupni državni dolg v notah	100,56
Skupni državni dolg v srebru	100,30
Avstrijska zlata renta 4%	121,30
Avstrijska krona renta 4%	101,00
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	132,00
Ogrska zlata renta 4%	121,05
Ogrska krona renta 4%	99,40
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91,55
Avstro-ogrsko bančne delnice	16,35
Kreditne delnice	646,25
London vista	239,60
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117,12 1/2
20 mark	23,42
20 frankov	19,06 1/2
Italijanski bankovci	95,20
C. kr. cekini	11,30

Zahvala.

727 1-1

Za vse izkazano sočutje ob priliki prebriske izgube našega preljubega soproga, oziroma očeta, deda in brata, gospoda

Fraňa Bončar-ja

pleskarskega mojstra

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega ranjega k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem udeležnikom našo presrečno zahvalo.

Posebej pa se še zahvaljujemo slavnemu veteranskemu društvu in njega načelniku g. Mihaliču ter voditelju gospodu Škofu, sl. rokodelskemu društvu ter njega predsedniku čast. g. Gnezda, potem gospodom pevcom pod vodstvom g. Sachsa za tolažilno petje, kakor tudi darovatelju venca. Iskrena zahvala vsem.

V Ljubljani, 25. maja 1903.

Žalujoča rodbina Bončar.

728 1-1

Tekla Jašovec roj. Ahn, naznanja v svojem, svoje hčerke Mare in vseh sorodnikov imenu tožno vest o smrti njenega iskreno ljubljenega moža in najboljšega očeta, sina, zeta in vnuka, gospoda

Karla Jašoveca

učitelja v Iški vasi,

ki je dne 23. maja 1903 po dolgi in mučni bolezni ter po večkratnem prejemu svetih zakramentov za umirajočega zaspal v Gospodu. Pogreb bo dne 25. maja ob 4. uri popoldne na pokopališču k sv. Krištofu v Ljubljani. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi na Igu, v Kamniku in Ljubljani.

Namesto vsakega drugega naznanila.

Lak za sobina tla, da lesk in bojo v jednej prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo zalogi pri trdkri **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 524 11 11-10
Vnanja naročila proti povzet ju.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

na nizki ceni

„Pri solncu“

Priporočam prečast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najboljših in najcenejših

umetnih cvetlic, šopkov in vencev

za cerkveno in domačo porabo.

Istotam so v zalogi: vse potrebščine za krojače in šivilje; dalje rokavice in nogavice najboljših vrst, različne srajce kakor tudi velika izbira nagrobnih vencev in travkov z napisom; dobijo se tudi najboljše vrste peče (abtahi).

Vežanje cvetic in šopkov točno in po najnižji cenah.

Za obila naročila se priporoča

Preč. gg. novomašniki znižane cene!

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodó v mestni palači.

za vodó.

Gimnazijski konvikt

samostana oo. benediktincev v Šent Pavlu.

V lepem, zdravem kraju Labodske doline na Koroškem.

Javna popolna gimnazija in zasebni pripravljavni tečaj. — Prospekte pošilja na zahtevanje vodstvo konvikta.

147 9-1

ALOJZIJ LUZNIK
na Vrhanki pri Ljubljani preskruje dobre

harmonije

domačega in amerikaškega sestava, glasovirje in pianine.

Dajó se tudi na obroke! Na zahtevanje se pošiljajo ceniki brezplačno.

264 25

Vabilo

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Žireh

ki se boče vršil

v nedeljo, dné 7. rožnika 1903 ob 3. uri popoldne pri načelstvu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za l. 1902.
3. Slučajnosti.

724 1-1

Načelstvo.

Podobarskega

pomočnika

išče

726 2-1

Ivan Puc, podobar v Škofji Loki.

Sprejme se takoj priden učenec ali učenka

725

3-1

za trgovino z mešanim blagom. Ponudbe se prosijo na I. Kemperle, trgovec Kamnik.

V Škofji Loki se odda manjša trgovina z mešanim blagom

pod posebno ugodnimi pogoji. Trgovina je dobro obiskovana in vpeljana, v znano pošteni hiši števil. 41 na Glavnem trgu, kjer se ravno križa pot proti cerkvi. — Trgovina se želi le v poštene roke izročiti.

Več pove upravništvo „Slovenca“. 719 3-3

V najem se dá ali prodaja

prodajalnica

s specerijskim blagom,

dobro založena z vsakovrstnim blagom,

iz proste roke. Prevzame se lahko takoj. Letni promet znaša 24.000 K. Prodajalnica, zeló pripravna, je tik tarne cerkve sv. Katarine v Brancici, pošta Štanjel na Primorskem. Ponudbe sprejema lastnik **Anton Kodré**, trgovec v Gornji Brancici, ali pa naše upravništvo.

703 8-4

Zarezane strešnike štricne
(Strangfalzziegel) in francoske (gepresste Falzziegel)
zidarsko opeko + + + + +
cement, roman in portland + + + +
glinaste peči in štedilnike
plošče za tlak, šamotne in cementne
kot se drugo stavbinsko blago + + + +
ponudijo po najnižjih cenah v poljubnih množinah
F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Učenec

14—15 let star, krepak in zdrav, poštenih
starišev **se sprejme** takoj v trgovino z
mešanim blagom na deželi. 681 4—4
Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Zdravilnica in vodozdravilnica Kamnik na Kranjskem.

Krasna gorska lega, milo podnebje, ni ve-
trovno. Zdravi se z vodo na vse načine,
solčne in zračne kopeli, tudi z ogljikovo
kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in
elektriko.

Zmerne cene. — Začetek sezone 15. maja.
Prospekte pošilja vodstvo.

476 10—10

Zdravnik voditelj:
Dr. Rudolf Raabe.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po

110 95—53

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

KAROL DOSTAL

➤ tapetnik ➤

naznanja vljudo svojim p. n. cenjenim naročnikom, da se je s sv. Petra ceste šte. 13

preselil na sv. Petra cesto št. 5
(hotel pri „Avstrijskem cesarju“)

ter se priporoča še nadalje, zatrjujoč, da se bo tudi za naprej potrudil povsem ustreči vsem
zahtevam p. n. naročnikov.

Velepoštovanjem

Karol Dostal,
tapetnik.

664 4—4

Prva tovarna koles (bicikljev) Iv. Puch v Gradcu

katere sloviti izdelki so dosedaj še vedno najboljši in neprekosljivi
ter zavarovani z oblastveno vpisano znamko **I. Puch v Gradcu**
podelila je

glavno zastopstvo za celo Kranjsko
strokovnjaku gospodu

Fran Čudnu v Ljubljani

pri katerem so vsakemu na vpogled razpostavljeni razni modeli.

341 12

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so prave le one z rudečim napisom „J. Pserhofer“ na
pokrovu vsake škatle.

Ze mnogo let priporočajo zdravniki te kroglice kot **zanesljivo**, milo **odvajajoče**
sredstvo. Te kroglice delujejo tako rahlo, brez vsacih bolečin, da jih brez pomisleka smejo
tudi otroci rabiti. 585 6—5

J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice, med ljudstvom znane tudi pod imenom **Pser-**
hoferjevi svalki, se že nad 100 let izdelujejo prave edino le v

J. Pserhoferjevi lekarni

na Dunaju, I. Singerstrasse 15.

Zvitek s 6 škatlicami stane K 2.10.

Manj ko jeden zavitek se ne pošilja.

Ako se pošlje denar naprej, stane s poštino vred:

1. zvitok kroglic	K 2.60	4. zvitki kroglic	K 8.90
2. zvitka „	4.70	5. zvitkov „	10.50
3. zvitki „	6.80	10. „ „	18.50

Drugi posebno priporočljivi leki so:

J. Pserhofer-ja balzam za ozeblino, 2 lončka, naprej plačano,
franko K 2.15

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura, budično deluje
na želodec, 12

stekleniče, naprej plačano, franko „ 5.—

J. Pserhofer-ja balzam za rane, 12 stekleniče, naprej plačano,
franko 3.40

Darila za birmance.

Največjo zalogo in najnižje cene
švicarskih ur, zlatnine in srebrnine
na drobno in debelo ima

603 8—7

Franc Čuden

v Ljubljani, Mestni trg.

urar, trgovec, delničar prve švicarske zadruge tovarn ur „Union“,
zalagatelj c. kr. dolenske železnice.

Nekaj predmetov iz cenika, ki se na zahtevanje pošilja brezplačno:

Št. 422. Zlati double-uhani
gld 1.60
Zlati, 14 kar. gld. 3.50.

Št. 472. Prstan, novo zlato
gld. 2.30 do 2.80
Zlato, 14 kar. gld. 5 do 6.50

Št. 435. Zlati double-uhani
90 kr. do gld. 1.20.
Zlati, 14 kar. gld. 2.60—3.40

Št. 290. Srebrna cil.-rem.
ura s 6 kamni gld. 4.75
do 5.50.

Št. 302. Zlata cil.-rem. ura
z 10 kamni in dvojnimi
pokrovom gld. 25 do 30
do 31

Št. 293. Srebrna cil.-rem.
ura z 10 kamni gld. 9
do 11.

Št. 430. Zlati uhani, 14 kar.
s finim kamnom in per-
lami gld. 4—6.

Štev. 381. Srebrn obsek
30 do 40 kr.

Št. 437. Zlati double-uhani
gld. 1.15
Zlati, 14 kar., močni gld. 3
do 3.80.